

Etelä-Pohjanmaan tulevaisuus ratkaistaan työelämäyhteyksissä

19.8.2026

Etelä-Pohjanmaalla käydään keskustelua osaavan työvoiman saatavuudesta, nuorten pitovoimasta ja alueen vetovoimasta. Usein ratkaisuja etsitään markkinoinnista, imagotyöstä tai uusista rekrytointikampanjoista. ELVE-hankkeen toisella työpajakierroksella esiin noussut viesti oli kuitenkin yllättävän selkeä. Oikeanlainen viestintä on toki tärkeää, mutta nuoret eivät sitoudu alueeseen ensisijaisesti viestinnän kautta, vaan kokemusten kautta.

Työpajoissa oli yhteensä 123 osallistumiskertaa kuntien viranhaltijoilta, päättäjiltä, yrittäjiltä, aluekehittäjiltä, oppilaitoksilta ja TKI-toimijoita. Työpajaosallistujat nostivat toistuvasti esiin saman havainnon; nuoret jäävät Etelä-Pohjanmaalle silloin, kun he löytävät opiskelun aikana yhteyden paikallisiin yrityksiin, työelämään ja tulevaisuuden mahdollisuuksiin. Harjoittelu, opinnäytetyö, kesätyö tai opiskelijaprojekti voi olla erittäin merkittävä pitovoimatekijä.

Työelämäkontaktit sitouttavat tehokkaammin kuin mielikuvat

Työpajojen vastauksissa korostui vahvasti oppilaitosten ja yritysten yhteistyön merkitys. Osallistujat nostivat esiin erityisesti harjoittelut, opinnäytetyöt, yritysprojektit ja yritysvierailut. Näitä ei nähty pelkästään oppimisen välineinä, vaan koko maakunnan elinvoiman rakentajina. Kun opiskelija tutustuu alueen yrityksiin jo opintojensa aikana, syntyy samalla käsitys siitä, millaisia uramahdollisuuksia omalta alueelta löytyy. Tämä havainto nousi esiin kaikissa työpajoissa.

Erityisen kiinnostavaa oli se, että nuorten pitovoimaa käsittelevissä keskusteluissa markkinointi jäi selvästi työelämäyhteyksien varjoon. Maakunnan imagolla nähtiin olevan merkitystä, mutta ensisijaisesti nuori tarvitsee konkreettisen kokemuksen työelämästä ja tulevaisuuden mahdollisuuksista alueella. Työpajojen perusteella voidaan sanoa, että pitovoimaa rakennetaan ennen kaikkea kohtaamisilla.

Etelä-Pohjanmaalla tehdään jo paljon enemmän kuin usein ymmärretään

Yksi työpajakierroksen merkittävimmistä havainnoista liittyi nykyisten yhteistyömallien tunnettuuteen. Keskusteluissa nousi esiin suuri määrä jo olemassa olevia toimintamalleja ja yhteistyörakenteita. Esimerkiksi Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuu vuosittain noin 1100 opiskelijaa. Harjoittelujaksoja toteutuu vuosittain noin 5000, joista suuri osa Etelä-Pohjanmaan yrityksissä ja organisaatioissa.

Lisäksi toteutetaan vuosittain satoja opiskelijaprojekteja, joissa yritykset saavat käyttöönsä opiskelijoiden osaamista, näkemyksiä ja kehittämisideoita. Työpajoissa nostettiin esiin myös SEAMK Innovaatioviikko, jossa yritykset voivat saada jopa kymmenien opiskelijoiden näkemyksiä omiin kehittämishaasteisiinsa. Kehittämiskumppanuusmallit, ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kehittämisprojektit sekä kansainvälisten opiskelijoiden osaamisen hyödyntäminen täydentävät kokonaisuutta.

Kansainväliset osaajat ovat mahdollisuus, jota ei vielä hyödynnetä täysimääräisesti

Työpajojen toinen vahva havainto liittyi kansainvälisiin osaajiin. Keskusteluissa ei niinkään pohdittu, mistä kansainvälisiä osaajia saataisiin lisää. Sen sijaan osallistujat nostivat esiin yritysten valmiudet hyödyntää jo olemassa olevaa kansainvälistä osaamista.

Moni yritys tarvitsee edelleen tukea kansainvälisten työntekijöiden rekrytointiin, perehdyttämiseen ja työyhteisöön integroitumiseen. Samalla nähtiin, että kansainväliset opiskelijat muodostavat merkittävän osaajareservin, jonka potentiaalia ei vielä täysin tunneta. Työpajojen perusteella suurin kehitystarve liittyy yritysten rohkaisemiseen ja hyvien käytäntöjen jakamiseen.

Tulevaisuuden kilpailukyky syntyy yhteistyöstä

ELVE-hankkeen työpajojen perusteella osaavan työvoiman saatavuus ei ole vain koulutuskysymys eikä pelkästään rekrytointikysymys. Kyse on koko maakunnan yhteisestä kyvystä rakentaa polkuja opiskelusta työelämään.

Kun oppilaitokset, yritykset, kunnat ja kehittäjäorganisaatiot toimivat yhdessä, syntyy ympäristö, jossa

opiskelija löytää harjoittelupaikan, yritys löytää osaajan ja maakunta saa uuden sitoutuneen asukkaan.

Työpajakeskustelujen perusteella oppilaitos–yritysyhteistyön suurin kehittämistarve ei näyttäisi olevan uusien yhteistyömuotojen luominen. Etelä-Pohjanmaalla oppilaitoksissa toteutetaan jo laajasti harjoitteluja, opinnäytetöitä, opiskelijaprojekteja ja kehittämiskumppanuuksia sekä työelämälähtöisiä kehittämisprojekteja. Haasteena voi olla pikemminkin nykyisten mahdollisuuksien tunnettuus sekä yhteistyöstä syntyvien liiketoimintahyötyjen näkyväksi tekeminen yrityksille.

Elinvoimainen ja verkostoitunut Etelä-Pohjanmaa (ELVE) on kehittämishanke, jonka tavoitteena on vahvistaa Etelä-Pohjanmaan elinvoimaa ja parantaa yhteistyötä kuntien, yritysten, oppilaitosten ja muiden alueen kehittäjien välillä. Hanke perustuu Elinvoimabarometri 2025 -kyselyn tuloksiin, joiden mukaan maakunnan yrittäjät näkevät alueen elinvoiman ja verkostoitumisen kaipaavan kehittämistä. Seutukuntaisissa työpajoissa tunnistettiin keskeiset kehittämiskohteet ja niiden pohjalta tullaan laatimaan konkreettinen kehittämisohjelma, joiden avulla voidaan vahvistaa alueen elinvoimaa ja yhteistyötä. (ELVE) hanke on Seinäjoen ammattikorkeakoulun toteuttama ja Etelä-Pohjanmaan Liiton rahoittama.

Lue lisää hankkeen verkkosivuilta: Elinvoimainen ja verkostoitunut Etelä-Pohjanmaa (ELVE)**Heikki Punkari**
Projektipäällikkö
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Emmi Tuurinkoski
TKI-asiantuntija
Seinäjoen ammattikorkeakoulu